GAZETA POLSKA

Prenumerata w miéjscu kwartalnie złp. 12 — miesięcznie złp. 4. Ner pojedynczy gr. 10.

N^{ro} 144.

Prenumerata na prowincji z opłatą pocztową złp. 20 kwartalnie.

w Warszawie dnia 31 Maja 1829 roku w Niedzielę.

WIADOMOSCI HANDLOWE.

Giełda Warszawska dnia 30 Maja 1829 r.

Wexle.	żądano		płacono	
Amszterdam 250 z. h. 2 mies.	—	—	—	—
Berlin 100 tal. 2 mies.	598	—	—	—
Z krot. ter.	—	—	—	—
Gdańsk 100 tal. 2 mies.	—	—	—	—
z krot: ter:	—	—	—	—
Hamburg, 300 Mk. 2 mies.	894	—	891	—
Lipsk 100 tal. 1 mies.	—	—	—	—
Londyn, 1. l. szter. 3 mies.	41	—	—	—
Moskwa 100 r. b. 1 mies.	180	—	—	—
Petersburg ditto 2 mies.	—	—	179	22
Paryż, 300 fran. 2 mies.	479	—	—	—
Wiedeń, 150 zł. reń. 2 mies.	620	—	—	—
Wrocław, 100 tal. 2 mies.	—			

Gotowe pieniądze	żądano		płacono	
Złoto Polskie za 100 zło. .	103	—	—	—
Imperjały ros.	—	—	—	—
Dukaty Hol. nowe 1 sztuka	20	4	—	—
ditto stare. ważne .	—	—	—	—
ditto na passir. . . .	—	—	—	—
ditto austrjackie. . . .	—	—	—	—
Frydrychsdory.	—	—	—	—
Pruski kurant	—	—	—	—
ditto bilety kassowe .	-	—	—	—
Assygna. Ros. . . . , . .	—	—	179	15
Bilety bankowe austrjackie.	—	—	—	—
Einlesung Szeiny ditto .	—	—	—	—
Listy zastawne, ...	89	15	—	—

Papiery.	żądano		płacono	
Obligacje udziałowe po zł. 300	—	—	—	—
ditto ditto w partyach. .	315	—	—	—
Assekuracje skarb:	—	—	—	—
Obligacje pragskie . . .	—	—	—	—
Dow: k. centr. likwidacyjnéj.	36	—	35	—
ditto ditto za żołd. . .	—	—	—	—
ditto ditto za inne. . .	—	—	—	—
Zapisy drogowe.	—	—	—	—
Obligac. ros. 6 od 100 w assyg.	—	—	—	—
ditto ditto w srebrze. .	—	—	—	—
ditto 5 od 100 w srebrze. .	—	—	—	—
ditto 5 od 100 w Hamb. Cert	—	—	—	—
ditto ditto w Poz. Anšl.	—	—	—	—

HAMBURG. — *d.* 22 *maja.* — Za obligacje z pożyczki król. pol. z dostawą na 1 czerwca, żądano 101, płacono $100\frac{1}{2}$; z dostawą na 1 sierpnia żądano $101\frac{1}{2}$, płacono 101. Pszenicy tak wiele dowieziono z Elby, iż pomimo że znaczne jéj partje zakupiono do Francji, jest jeszcze 1600 do 2000 łasztów na lądzie do sprzedania wystawionéj. Gdańską, elblągską i królewiecką, płacono 152 do 170 talarów. ($30\frac{3}{4}$ do $34\frac{1}{2}$ złp. za korz.) Żyto którego kupiono kilka partji na wysłanie miało targ dobry; płacono gdańskie, elblągskie i królewieckie 72 do 78 tal. ($14\frac{1}{2}$ do 16 złp. za korzec.)

— *Sprostowanie.* — W wczorajszym artykule z Gdańska, w wiérszu przedostatnim, zamiast *pszenicy wrocławskiéj*, być powinno *włocławskiéj*.

WIADOMOSCI KRAJOWE i ZAGRANICZNE

KRÓLESTWO POLSKIE — Warszawa.

W dalszém dopełnieniu wiadomości o Obrzędzie Koronacyjnym umieszczamy dwie Modlitwy przez Prymasa Królestwa w Sali Tronowéj wyrzeczone.

MODLITWA PRZED KORONACJĄ.

Boże, Wszechmogący Królu nad Królmi, Panie nad Pany, O! Ty któryś niegdy wybrał Dawida, sługę Twego, abyś go na króla ludu Twego Izraela przez proroka Samuela poświęcił, wysłuchaj nas dzisiaj i przyjmji gorące modły nasze.

Niechaj z tych górnych Niebios, rozleje się łaska i błogosławieństwo Twoje, na Twego wiernego sługę, WIELKIEGO MONARCHĘ MIKOŁAJA PIERWSZEGO któregoś powołał na Króla i Pana nad tym ludem Chrześcjańskim krwią i wysługą Boskiego Zbawiciela naszego JEZUSA CHRYSTUSA okupionym.

Niechaj na czole Jego, nowy promień Najwyższego Majestatu Twego rozjaśnieje, uwieńcz dostojną głowę Jego tą Koroną złocistą, aby prawdziwéj wyższości promieniami jaśniała.

Udaruj Go życiem długo-letniém i błogiém. Złóż w Jego ręku Królewskiém opiekuńcze Berło sprawiedliwości. Osadź Go na Tronie prawdy, uzbrój Go znamionami potężności Twego Ducha świętego. Udziel ramieniowi jego mocy Twojéj Bożéj. Poddaj panowaniu Jego wszystkie barbarzyńców hordy.

Pielęgnuj w sercu Jego bojaźń Twoję Bożą i miłość ku poddanym. Uczyń go opiekunem i stałym obrońcą Świntéj Wiary naszéj, całego Chrześcjaństwa i téj ustawy Konjstytucyjnéj, którą dostojny poprzednik Jego nas udarował. Niech prawda wyrokiem Jego przyświéca. Niecha będzie Ojcem ubogich i sierot. Oby nakoniec za pomocą łaski Twojéj Świętéj wieczne Królestwo odziedziczył w Niebie, Amen.

MODLITWA PO KORONACJI.

Wszechmocny! i w cudach niepojęty Boże, którego ręka Ojcowska strumienie błogosławieństw, na ludy Twemu zakonowi wierne rozléwa, który jedném wejrzeniem zarządzasz Światem, którego opiekuńcza Opatrzność najdrobniejszym czynem śmiertelników zawiaduje! Poglądamy na te dziwy, i z wdzięcznością one rozsławiamy.

Miara Twoich dobrodziejstw przechodzi okres naszych nieprawości. Tak jest o Boże, pogwałciliśmy Twe święte prawa, i na surowość gniewu Twego zasłużyliśmy. Lecz Twoja niewyczerpana dobroć, Twoja bez granic łaskawość, przemogły na Tobie, żeś prośb naszych wysłuchał i odgłosem powszechnego żalu dał się ubłagać.

Jakoż ukarawszy nas Panie bolesném przycierpieniem, które sam czas nakoniec złagodził, ożywiłeś razem na.

sze obumarłe serca i one zachwytem radości napełniłeś.

Oto rozbłysnął w pośrodku swoich poddanych Król ulubiony Niebu. Najdostojniejszy PAN, MIKOŁAJ PIERWSZY CESARZ WSZECH ROSSJI KRÓL POLSKI. Niechaj go Boskie Twe światło promieniami swemi otoczy. Niechaj mu służy za pochodnią, aby niezachwianym postępował krokiem, do tych wyższych przeznaczeń, do których go powołałeś. Niech Twoja przejrzałość i mądrość najwyższa, wszędzie mu towarzyszy, aby był sprawiedliwym dla ludów swoich, dostrzegaczem pokoju dla ich dobra i pomyślności. Niech zawsze będzie zwycięzcą swoich nieprzyjaciół, pogromcą złych a łaskawym i miłosiernym dla dobrych.

Rozrzaż Jego Duszę, aby nieszczęśliwych pomocną ręką uprzedzał, zasad gościnności wiernie dochowywał i wreszcie smutne ofiary prześladowania, potęgą swoją osłaniał.

Utrzymuj o Panie! wszystkich podwładnych wykonawców Jego najwyższéj woli na drodze prawdy, zachowuj ich od ducha jednostronności i wszelkiéj niesprawiedliwości. Dochowuj niezachwianą wierność między ludami berłu jego podległemi, aby w nim widzieli Ojca szczęściem dzieci swoich rozradowanego. Niechaj łaski Twoje przewyższą nasze oczekiwanie.

Przedłużaj o Boże dni Jego na łonie niezmiennéj czerstwości zdrowia i stałéj pomyślności. Udaruj nas przez czas królowania Jego domowym i zewnętrznym pokojem, zdrowością powietrza, żyznością ziemi i wszystkiem tém o co tylko modły w potrzebach doczesnego i wiecznego życia zanosić będziem.

Boże dobroci i miłosierdzia! Krynico nieprzebranéj wszelkiéj pociechy, nie odwracaj od nas Twojéj opiekuńczéj zrzenicy. Nie dopuść Panie! aby nas kiedy oczekiwania nasze zawiodły. Na Twojém to łonie nadzieję naszą sadowiemy, wzywając Twojéj pomocy i o te dobrodziéjstwa błagając. Ty sam przenikasz nasze potrzeby i uprzedzasz je skutkiem nim jeszcze prosić o nie pomyślimy. Wszystko co tylko ześlesz będzie dla dobra naszego i każdy Twój dar jest najlepszym skoro od Ciebie pochodzi.

O wiekuisty nasz Ojcze! i Stwórco świata, Tobie Samemu wraz z Synem Twoim jedynym, i duchem świętym ożywicielem, niech będzie chwała i uwielbienie na wieki, Amen.

— Dnia 28 b. m. dana była na placu ujazdowskim uczta dla ludu. W środku tego rozległego placu wzniesiony był okazały namiot dla Najjaśniejszych Państwa; od strony aleów ujazdowskich ustawione były w półkole stoły do biesiady, białém płótnem pokryte; z drugiéj strony namiotu królewskiego znajdowały się w niejakiéj od siebie odległości, fontany wytryskujące piwem, miodem i winem, miejsca urządzone na widowiska gimnastyczne różnego rodzaju, sale do tańca, słupy, karuzele, tudzież dwie gustowne galerje dam. Za przybyciem NN. Państwa na plac wspomniony w południe, wśród radosnych odgłosów ludu zaczęła się uczta, a następnie przedstawione były różnego rodzaju widowiska. N. Pan przejeżdżał się konno pomiędzy tłumami ludu. Widok wielotysiącznego zgromadzenia ludu i widzów, był w swoim rodzaju najpiękniejszy; szkoda że deszcz rzęsisty przerywał zabawę publiczną.

— W xięgarniach XX. Pijarów i Brzeziny są do sprzedania exemplarze dzieła: *Upominek pogrobowy ś. p. Kazimierza Pliszki, Podlasianina; rzecz o sukcessji*, na lepszym papierze po złp. 8, na pośledniejszym po złp. 6. W dziele tém in 4to wydaném, wyłożony jest nowy system prawa o sukcessji, różniący się w téj mierze od wszelkich znanych prawodastw i wywiedziony z prawa przyrodzonego.

— Oda na wjazd do Warszawy NN. Państwa i NN. Wielkich Xiążąt przez Ludwika Puca napisana, sprzedaje się w xięgarniach warszawskich.

O wielkim koncercie danym przez Pana Sowińskiego w Paryżu 11 *marca* 1829.

Podług dzienników paryzkich (Korsarz 16 marca, Figaro 20, Kurjer teatralny 14, Revue muzyczne 20 etc) koncert ten sprowadził liczne zgromadzenie osób obojéj płci. Wszystkie pisma publiczne w ogóle się zgadzają, że Pan Sowiński codzień bardziej doskonali swój rzadki talent i wolny od szarlatanerji niemieckiéj, umie graniu swemu nadać mocy i prawdziwéj świetności, tak że zdaje się iż niemasz żadnéj trudności którejby nie umiał pokonać. Na tym koncercie benefisant wykonał kilka kawałków własnéj kompozycji, a między innemi nowy Polonez (w rękopiśmie) który z licznemi oklaskami został przyjęty, pomimo że ten rodzaj muzyki nie jest teraz w modzie w Paryżu. Koncert zakończony był wielkiemi warjacjami, w których Pan Sowiński zdaje się że samego siebie nawet przewyższył.

Dziennik jeden donosi, że ten artysta wkrótce pojedzie do Londynu, gdzie jest niecierpliwie oczekiwany przez osoby które umyślnie listownie go wzywają. Sądzić należy, dodaje tenże dziennik, że szanowny artysta polski tyle tam laurów i gwineów zbierze, na ile oklasków wszędzie zasłużył, gdziekolwiek tylko dał poznać swój talent.

Świeżo wyszłe dzieła P. Sowińskiego są następujące: — 1) *Duo na 4 ręce*, u *Launer*. — 2) *Duo brillant pour piano et violon* (sur la priére d'Otello) dedykowane Pani *Malibran*, u tegoż. — 3) *Wielkie Waryacje*, u Piccini na Bulwarze włoskim Nro 11. — 4) Fantaisie sur les motifs de Corradino, ou la Mathilde de S. Chabran de Rossini u tegoż. — To ostatnie dzieło jest piętnastem z porządku tego autora.

— Dziś zrana ciepła stopni 6. — Wczoraj w poł. ciepła 11.

ROSSJA. — *Z Petersburga dnia* 15 *maja*. — Przed trzema dniami wyjechał ztąd przez Radziwiłów do Wiednia, jenerał major austrjacki hr. Fiquelmont.

— Dnia wczorajszego spuszczono z warsztatu na Newę w obec mnóstwa widzów okręt o 110 działach pod nazwiskiem Imperator Piotr I. Dowódzcą jego mianowany został kapitan piérwszego stopnia Awinow, ten sam, który dowodził w bitwie nawaryńskiéj na okręcie Hangoeud.

— Donoszą z Szliselburga pod d. 13 maja, że z jeziora Ladoga jeszcze wiele kry płynie. Newa pod Petersburgiem niesie także niekiedy połamane lody.

— Z Gurji, (pisze gazeta tyfliska,) donoszą, że w bitwie w dniu 5 marca v. s. stoczonéj, dowódzca wojska tureckiego Keja Oglu pasza trzytulny, w nogę został raniony i dla tego do Trapezuntu powrócił. Dowództwo wojska objął po nim Pasza Tutszi Oglu, z którym przybyło 3000 żołnierzy, tak, iż teraz zajął stanowisko z 17,000 wojska i 6 działami między Kabulet, Kintriszi i twierdzą Nikolajewsk i wysadzone w powietrze przez Rossjan szańce znowu przywraca.

— Professor Parrot wyjechał z Dorpatu w podróż na górę Ararat.

— Obrachowano szkody, jakie pożar w Abo r. 1827 zrządził na 6,857,562 r. 13 kop. Właściciele podali swoje

straty blisko o dwa miljony więcéj, nie licząc assekurowanych własności. Na wsparcie pogorzelców wpłynęło oprócz pomocy w zbożu, blisko 400,000 r.

— Gubernator jeneralny Nowo-rossji i Bessarabji, hr. Woronców posłał do Warny i innych twierdz tureckich, przez wojska rossyjskie zajętych, urzędnika, z poleceniem przekopjowania rozmaitych napisów, zbierania monet i ciekawość badacza zająć mogących przedmiotów.

— Rzeźbiarz B. Orłowski otrzymał od N. Pana 10,000 rubli gratyfikacji za piękne popiersie ś. p. Cesarza Alexandra, a zarazem pensję 3,000 r. którą pobierał na koszta utrzymania za granicą, dostał w dożywotnią.

— Towarzystwo francuzkie dobroczynności w Petersburgu, którego administracją trudnią się tamtejsi XX. Dominikanie i lekarze Francuzi w Petersburgu osiedli, miało w roku ostatnim do rozrządzenia z darów 11,377 r.

— Gazeta handlowa umieściła wiadomość o fabrykach w państwie rossyjskiém: Roku 1712 było ich 2,322 z 119095 robotników; r. 1826 liczono już 5128 fabryk i w nich 209,547 robotników; r. 1827, zmniejszyła się liczba fabryk o 6, ale robotników powiększyła się o 3,000, w porównaniu z rokiem 1826. W gubernji moskiewskiéj znajduje się 734 fabryk zatrudniających 41,313 ludzi; z nich w 200 fabrykują wyroby bawełniane, w 196 wyroby jedwabne, w 45 wyroby wełniane. Po gubernji moskiewskiéj we względzie przemysłu fabrycznego idzie gubernja włodzimierska, w niéj bowiem liczą 350 fabryk, które zatrudniają 36,564 ludzi. — 323 rossyjskich fabryk sukna dostarczyły r. 1827, cienkiego sukna 1,563,417 arszynów, a średniego i grubego 6,564,878 arszyn.

— Dziennik odeski z d. 4 (16) maja donosi: Admirał Greigh uwiadamia, że w d. 12 z. m. podniosłszy kotwicę wypłynął z flotą dowództwu jego poruczoną dla połączenia się z eskadrą znadującą się w zatoce Faros.

Jenerał major inżenierów Childers, donosi, że w d. 12 kwietnia cztéry wielkie okręty tureckie zbrojne, i wielka liczba łódek z falkonetami, płynące z Sylistrji, zbliżywszy się ku jego oddziałowi, stanęły więcéj jak na wystrzał działowy od naszych fortyfikacji nad rzeką Bote, zapewnie w celu na nich uderzenia. Jenerał Childers, chcąc uprzedzić ten ich zamiar, usypał w nocy baterją na sitowiu naprzeciw statków tureckich i wysadziwszy na brzeg nieprzyjacielski strzelców, zrobił zazadzkę. Ze świtem dnia, ogień strzelców i baterji przeraził strachem nieprzyjaciela, iż poodrzynawszy liny kotwic, powrócił spiesznie ku Sylistrji. Race kongrewskie po dwakroć zapalały okręty, które Turcy zaledwie ugasili. Nieprzyjaciel był mocno ścigany, lecz 9 wielkich bark i 20 szalup kanonierskich zbrojnych falkonetami, które wyszły z Ruszczuka, zmusiły wstrzymać się goniących. Turcy zbliżywszy się do naszych fortyfikacji i rozpocząwszy straszny ogień z dział, wylądowali o 2 wiorsty. Oddział nasz był gotów na ich przyjęcie; lecz ogień naszéj artyllerji dobrze kierowany, zmusił ich do cofnienia i schronienia się za wyspą pode wsią Popi. W téj rozprawie mieliśmy dwóch ludzi rannych; jedno działo utraciło lawety i pokłady nasze w kilku miejscach zostały przebite.

ANGLJA. — *Z Londynu, dnia* 18 *maja.* — W Falmut odebrano wiadomość, że w Pernambuco wybuchnęła rewolucja, w czasie któréj gubernator życie utracił. W Rio-Janeiro wybiérano z powodu tego majtków, do służby rządowéj.

— Z prelekcji Pana Buckinghama o wschodzie, przytaczają pisma publiczne następujący wyjątek. — ,, Ubolewać należy, że tak silne uprzedzenie panuje przeciwko deportacji młodych kobiét do Indjów; nie jest ona bowiem bez korzyści. W Indjach jest wielu młodych ludzi w wojsku lub cywilnym zawodzie którzy nie mogąc miéć stanowi swemu odpowiednich towarzyszek dozgonnych, przemijające mają stosunki z kobiétami krajowemi, co wiele złego za sobą pociąga. Mała ilość kobiét w Kalkucie podnosi że tak powiedziéć można o wiele ich wartość, i dla tego to nic tyle nie zajmuje tamtéjszych mieszkańców, jak wiadomość o przybyciu jakiego okrętu z Anglji. Zmiana ministrów, ani najważniéjsze spory parlamentu, prawa zbożowe, emancypacja katolików, są to wszystko wiadomości drugiego rzędu; najpiérwszą musi być zawsze kto przybył na okręcie, wiele i jakiego wieku kobiéty. Gazeta któraby po przybyciu okrętu nie dała nadzwyczajnego dodatku z wyrażeniem imiennego spisu podróżnych, ma się rozumiéć na ich czele kobiéty, straciłaby kredyt na zawsze i nikt by czytać jéj nie chciał."

— Rząd kazał wystawić w Chatham dwa kutry.

— Z Oporto donoszą, że wszystkie okręty z Anglji i Francyi przybywające ulegają tam rewizji; listy odpieczętywują, handlowe oddają, a inne służą za materjał do oskarżeń i aresztowań.

— Doniesienia z Kalkutty sięgają do dnia 20 stycznia. Zatrudniano się tam zaprowadzeniem perjodycznéj żeglugi między Kalkuttą i Sydnéj. Nowa południowa Walja, będzie wkrótce schronieniem osób chorowitych, w Indjach wschodnich żyjących i takich które nie mają funduszu łożyć na kosztowny powrót do Anglji. Kolonizacja wyspy Sangor postępuje spiesznie.

— *List z Londynu dnia* 16 *maja pisany.* — Dnia wczorajszego spodziewano się, że P. O'Connel przyjdzie zasiąść po raz pierwszy w parlamencie. Z téj przyczyny przyległe ulice i wszystkie miejsca w izbie napełnione były ciekawemi. Najznakomitsze osoby, a szczególniéj damy długo oczekiwały jego przybycia. Członków izby niższéj zgromadziło się około 500, a gdy mówca, po odprawionéj przez kapłana izby modlitwie, według przepisu, do liczenia członków przystąpił, aby się przekonać, czy wymagana do odbycia posiedzenia liczba 40 jest obecna, rozweseliło to całe zgromadzenie. Dwaj lordowie wprowadzili Pana O'Connella przed kratki, a sekretarz izby przybliżył się do niego i przełożył mu rotę przysięgi, podług osnowy, jaka przed emancypacją obowiązywała. Ale P. O'Connell żądał, aby mu przełożona była rota przysięgi, jaką prawo emancypujące katolików przepisało. Sprzeciwił się temu mówca i sądził, że gdy Pan O'Connell przed emancypacją na członka parlamentu był wybrany obowiązany jest złożyć dawniejszą przysięgę. Izba rozstrzygnie tę wątpliwość d. 18 maja. — Przedmiotem narad obudwu izb d. 14 maja była administracja Kanady; dały do niéj powód petycje tamtejszéj władzy prawodawczéj. Bogatsi mieszkańcy téj wyspy mając przed oczami wabiący przykład Zjednoczonych Krajów Ameryki północnéj z nieukontentowaniem spoglądają na to, że kraj ich jest niejako pastwiskiem dla urzędników angielskich, i gdy sami rządzić nim nie mogą, życzą przynajmniéj wywierać wpływ niejaki na administrację. Tego wpływu właśnie nie dozwalają im ministrowie i dla tego téż nie daleki może jest czas, w którym Kanadyjczykowie pokuszą się o niepodległość. — W Manszester i okolicach fabrycznych uspokoili się robotnicy, gdyż rząd

śpiesznie zgromadził tam wojsko, a nawet z Dublina posłano oddziały żołnierzy; nowy dowód, że emancypacja powiększyła wewnętrzne bezpieczeństwo Irlandji. — Założenie kollegium królewskiego, które miało stanowić niejako oppozycję przeciw nowemu uniwersytetowi, nie przyjdzie jak mówią do skutku, i tylko z nowym uniwersytetem, połączone będzie kollegjum duchowne.

— Jak odmienna postać rzeczy, (powiada jedna z gazet); w roku zeszłym musieliśmy posyłać wojsko do Irlandji dla utrzymania tam spokojności, dziś gdy tam podobnéj straży nie trzeba, ściągamy toż samo wojsko do Anglji, dla utrzymania na wodzy burzliwych rękodzielników i spokojności w obwodach gdzie ich jest najwięcéj.

— Odebrano listy z Hawanny datowane ostatnich dni marca, które donoszą, że między krajami mexykańskim a Krajami Zjednoczonemi Ameryki północnéj, przyszło do zatargów, i że obydwa kraje już wojnę wypowiedziały sobie. (?) Amerykanie mieli już zająć prowincję Texas, a Mexykanie posłali tam wojsko dla ich wypędzenia. Przyszło do spotkania i Mexykanie cofnąć się musieli. Gdy się to stało, jeszcze nowy prezydent jenerał Jackson nie objął swego urzędu, a zatém wypadek ten nie może być jemu przypisywany.

— Z Buenos-Ayres miano doniesienia do d. 24 a z Montewideo do d. 27 lutego. W obydwóch krajach despotyzm wojskowy miał uciążliwą przewagę, a dla panującego niepokoju, wybory do senatu nastąpić nie mogły. Prowincje środkowe, prawie wszystkie są przeciwko jenerałowi Lavalle; zdaje się atoli, że potrafi się utrzymać, mając 4000 wojska ze starego żołnierza. Zamierzona jest wyprawa przeciwko Santa-Fe; tamtejszy gubernator Lopez, oświadczył się przeciw wojskowym rządom jenerała Lavalle. Prowincje Korduba i Entre-Rios, zachowują się spokojnie, ale w Paraguay uzbrajano się.

— Znany wędrownik Buchanan, powiada, że słyszał w Indjach wschodnich śpiewaczkę, która tam była tém, czém u nas pani Pasta. Cała jéj sztuka zasadzała się na trylach które bardzo czysto oddawała, zatykając sobie jedną dziurkę u nosa, a w drugą palcem raz-po-raz uderzając. Prawda, mówili krajowcy, że wy Anglicy jesteście w wielu względach wyżsi od nas, jesteście rozumniejsi, zręczniejsi, bogatsi, etc., ale co do śpiewu, sami przyznać musicie, że nam bynajmniéj zrównać nie potraficie.

— W południowéj Ameryce odkryto w roślinie, zwanéj Guaw niezawodną własność, przeciw ukąszeniu jadowitych wężów skuteczną.

— Brak zatrudniania w niektórych okolicach fabrycznych południowéj Szkocji, daje powód do częstych emigracji do amerykańskich osad Anglji, Zjednoczonych Kra. Ameryki północnéj i do Nowéj Hollandji.

— Prawie wszystkie gazety londyńskie w tém się zgadzają, że mocarstwa postanawiają coś względem Portugalji i Don Miguela.

— Goniec londyński sądzi, że sułtan życzy dobrego porozumienia Porty z Francją i Anglją i że przywrócenie przyjacielskich stosunków od niego zależy. Niech tylko zezwoli na traktat londyński, a tém samém ułatwi sobie wszystko. «Spodziewamy się, mówi ten dziennik, że to uczyni, bo Mahmut, który dowiódł już, że ma wzrok bystry, nie zechce dłużéj odwlekać swego zezwolenia i tém samém krępować swoje siły. Morea i Cyklady zdają się być granicami, które nowemu krajowi greckiemu początkowo zakréślono.

— Poseł angielski przy dworze pruskim Pan Brook Taylor przybył do Londynu i miał dnia 15 maja naradę z hr. Aberdeen w biórze zagraniczném.

— Pan Dixon uczynił w radzie gminnéj wniosek, aby tkaczom w Spitalfields udzielone było wsparcie, ale lord major oświadczył, że po bezprawiach, jakich się dopuścili, nie zasługują na litość.

— Do składu sądu przysięgłych w Dublinie weszło już kilka katolików po złożeniu przepisanéj przysięgi.

— Z Halifax donoszą pod d. 14 kwietnia, że z powodu przywilejów parlamentu téj osady, mieszkańcy byli nieukontentowani. Zgromadzenie osady wezwało jednego z swych członków, aby się z postępowania swego, jakoby nieprzyzwoitego, usprawiedliwił; ten nie chciał tego uczynić, przybył na zgromadzenie i został aresztowany. Dwaj wydawcy pism publicznych wezwani byli do odpowiedzialności przed szranki izby, ponieważ umieścili uwagi z powodu tego zajścia. Mieszkańcy w Halifax podali prośbę do zgromadzenia, aby im wolno było z powodu aresztowania jednego z członków zgromadzenia, przystąpić do wyboru nowego członka, ale i tego odmówiono.

— Na wyspie Trinidad obowiązywały dotąd pewne z czasów hiszpańskich pochodzące ograniczenia mieszkańców rodu afrykańskiego. Król angielski zniósł teraz te ograniczenia i postanowił, aby wszyscy mieszkańcy bez różnicy równi byli w obliczu prawa.

— W Macao odkryto spisek przeciw panującéj w Chinach dynastji; miał on być w całym kraju rozgałęziony i porządnie uorganizowany. Spiskowi zgromadzali się w Macaô na angielskim cmentarzu.

— Na wyspę Trinidad wylądowała w marcu banda rozbójników kolumbijskich pod dowództwem niejakiego Castilla i dopuściła się tam wielkich bezprawi.

AUSTRJA. — Z *Wiednia dnia* 16 *maja*. — Cesarz zawiadomił własnoręcznem pismem xięcia Hohenzollern prezesa nadwornéj rady woiennéj, że zostający w wojsku austryackiém xiąże Gustaw syn byłego króla szwedzkiego, przybrał sobie tytuł xięcia Wazy, i że odtąd pod tém nazwiskiém, ma być na liście wojskowéj zapisywany.

NIDERLANDY. — Piérwsza izba przyjęła projekt do prawa o wolności druku d. 16 maja. Druga izba odrzuciła dnia 14 maja dziesięcioletni budżet.

— Z Gent posyłają znaczne partje zboża do Francji.

SZWAJCARJA. — Dnia 12 maja odbyło towarzystwo helweckie w Szincnacht doroczne posiedzenie. Prezes P. Zschokke powiedział obszerną mowę, zastanawiając się nad pytaniem, czy towarzystwo helweckie potrzebne jest teraz dla Szwajcarji? i wymownie wykazał tę potrzebę z powodu, że Szwajcarja nie ma punktu, w którymby się jednoczyła ogólowa wola wszystkich kantonów. Professor Hottinger czytał opis bitwy pod Kappel.

WIDOWISKA W STOLICY.

TEATR NARODOWY. Dziś piérwszy raz nowa opera: *Cecylja Piaseczyńska.*

GABINET TOPOGRAFICZNY w salach redutowych.

Dziś będzie miał zaszczyt JP. Karol Rappo *Herkulesem* zwany, okazać szanownéj publiczności, w amfiteatrze Szczwalni zwanym, *Wielkie Indyjskie widowisko.*

KANTOR GŁÓWNY GAZETY POL. PRZY ULICY NOWOMIEJSKIEJ NRO 163. ◉ W DRUKARNI GAŁĘZOWSKIEGO PRZY ULICY ZABIEJ NRO 472.